

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХУДОЖНЯ ДЕКЛАМАЦІЯ В ЗДО

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Дошкільна освіта

Спеціальність A2 Дошкільна освіта

Галузь знань A ОСВІТА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Художня декламація в ЗДО
Викладач (-і)	Круль Лариса Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	+380687372044
Е-mail викладача	larysa.krul@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (viber, e-mail) і офлайн
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є мистецтво виразного читання (декламування)</p> <p>Зміст: Художня декламація в ЗДО як дисципліна за вибором у підготовці майбутніх вихователів вивчається здобувачами спеціальності «Дошкільна освіта» на четвертому курсі і спрямована на ознайомлення здобувачів із методикою декламування текстів різних жанрів та художнього розповідання дітям, формування компетентності щодо навчання дітей декламувати та розповідати.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів із методами і прийомами декламація дітей з урахуванням їхніх вікових особливостей та можливостей; розширити знання майбутніх вихователів з теорії мистецтва слова та удосконалити виконавчу майстерність педагогів.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є ознайомлення здобувачів зі змістом і значенням засобів логіко-емоційної виразності та з принципами застосування позамовних засобів виразності мовлення; розвивати техніку декламації педагога.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.</p> <p>КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного</p>	

віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Результати навчання:

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку

Загальні компетентності (за професійним стандартом):

ЗК.3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

Професійні компетентності (за професійним стандартом):

A2.1. Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою.

A2.3. Здатність організовувати ігрову (провідну) і інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною.

B3.1. Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень.

Г2.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі.

залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

Г2.2. Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі - ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття

Загальна кількість годин

лекції	12/4		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6		
самостійна робота	60/80		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	A2 Дошкільна освіта	4	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Предмет і завдання курсу художня декламація. Теоретичні основи художньої декламації.	2	2	6
Тема 2. Техніка мовлення як необхідна передумова словесної дії.		2	8
Тема 3. Засоби логіко-емоційної виразності читання й мовлення.	2	4	10
Тема 4. Підготовка твору до читання та аналізу його з дітьми.	2	4	6
Тема 5. Читання казок та прозових творів.	2		6
Тема 6. Принципи побудови та виконання художньої розповіді.	2		6
Тема 7. Особливості виконання поетичних творів та читання байки.	2		6
Тема 8. Художнє розповідання творів різних за жанрами		2	6
Тема 9. Читання та декламування творів різних за жанрами.		4	12
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlg1 Вид контролю: залік. Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.		
Вимоги до письмових робіт	Проект з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування.		

Семінарські заняття	Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язкова присутність на заняттях. Активність упродовж семестру, відвідування здобувачем освіти більше 50% практичних занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання завдань самостійної роботи, прочитані твори. Оцінки за поточне тестування, відповіді на семінарських та практичних заняттях, виконання творчих завдань та завдань на самостійне опрацювання.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік Форма здачі – тестування

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: проводяться в системі дистанційного навчання університету <https://d-learn.pnu.edu.ua>. Оцінюються за 100-бальною шкалою..

Академічна доброчесність:

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Карпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://surl.li/ysmhoa>

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/yqibbb>).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/sehlg1>).

Неформальна освіта: згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.lu/fkxdkf>) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних

занять. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. Київ, 2021. 37 с.
2. Круль Л. М. Художня декламація у закладах дошкільної освіти. Методичні рекомендації до практичних занять. Івано-Франківськ, 2025. 34 с. <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3771>
3. Круль Л.М. Виразне читання в закладах дошкільної освіти та початкової школи. Методичні рекомендації до практичних занять. Івано-Франківськ, 2020. 32 с.
4. Качак Т., Круль Л. Література для дітей і дитяче читання в Новій українській школі. *Гірська школа Українських Карпат*. 2018. № 18. С. 165 – 170. <https://doi.org/10.15330/msuc.2018.18.169-174>
5. Качак Т. Б., Круль Л. М. Змістові та методичні аспекти вивчення дисципліни «Виразне читання» студентами педагогічних спеціальностей. *Гірська школа Українських Карпат*. 2020. Вип. 22. С. 105 – 111. <https://doi.org/10.15330/msuc.2020.22.105-111>
6. Качак Т. Б., Круль Л. М., Литвин Н. Б. Лекція як основний жанр академічної риторики: порівняння класичної та сучасної моделей. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2022. Випуск 88. С. 90-95. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.88.18>

Додаткова література:

7. Svitlana Chupakhina, Iryna Skomorovska, Nataliia Kyrsta, Larysa Krul Readiness of specialists in the field of education for social partnership: inclusive aspect. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 9, 1 (Apr. 2022). С.157–168 . <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.1.157-168>
8. Виразне читання. *Творча майстерня учителя української мови та літератури Ягодкіної Н. Л.* URL.: <https://tvorcha-maysternya.blogspot.com/>
9. Кіндрат І. Літературні твори: як інтегрувати в освітню роботу. Посібник для вихователів. Київ : ВГО «АПДО», 2023. 133 с.
10. Круль, Л., Хмелюк М. «Мовний досвід автора (за романом Степана Процюка 'Інфекція')». *Лінгвостилістичні студії*, вип. 15, Грудень 2021, с. 46-54 DOI <https://doi.org/10.29038/2413-0923-2021-15-46-54>
11. Програми розвитку дітей дошкільного віку. URL.: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
12. Читанка – перегляд та читання книг для дітей, виданих у ХХ століття. URL: <http://chytanka.com.ua/>.
13. Чупахіна С. В., Круль Л.М., Кирста Н.Р. Особистісно-професійний розвиток педагогів закладів дошкільної освіти в умовах модернізації. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. Херсон. Вип. 97, 2021. С. 64–71. DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2021-97-9>

14. Як навчити дитину читати: поради батькам. URL.:
<https://childdevelop.com.ua/articles/edu/9666/>

Викладач:

кандидат педагогічних наук
доцент кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

Лариса КРУЛЬ